

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

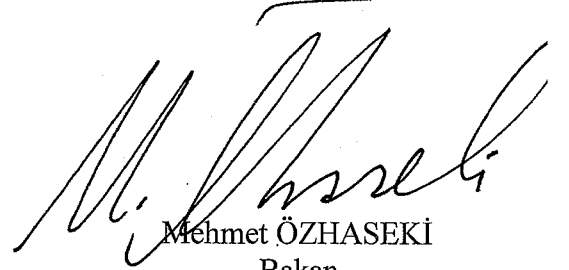
Sayı :30824082-610 —8611 610
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

25 Ocak 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/6537
92 72

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN NİMET ÖZDEMİR'İN
TBMM 7/6537 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR:

Küresel ekonomi hızlı şekilde gelişirken, aynı zamanda hammadde olarak kullandığı materyallerin atıkları büyük çevre sorunlarını beraberinde getirmekte doğal olarak bu insan sağlığı açısından da büyük tehdit oluşturmaktadır. Özellikle plastiklerin çoğu fosil yakıtlardan üretilmesi, biyolojik olarak parçalanmaması ve çözülmesinin yüzyıllar alması nedeniyle gelecek nesiller için de bir sorun olmaya devam etmektedir. Avrupa İstatistik Ofisi'nin (Eurostat) yayımladığı son raporu göre, Türkiye 2022'de Avrupa Birliği'nden (AB) en fazla geri dönüştürülebilir plastik atık ithal eden ülke oldu. 2022'de AB dışına en çok ihraç edilen geri dönüştürülebilir atıklar sırasıyla kâğıt, plastik ve cam oldu. Türkiye AB dışına gönderilen tüm geri dönüştürülebilir plastiğin yüzde 29'una tekabül eden 319 bin tonunu ithal etti. Onu yüzde 17 payla Endonezya ve yüzde 15 payla Malezya izledi. Buradan hareketle;

- 1) İnsan ve çevre sağlığı bakımından böylesine büyük riskler taşıyan atıklar ile ilgili olarak söz konusu makalede ülkemiz ile ilgili gündeme getirilen iddiaların gerçeklik payı bulunmakta mıdır?
- 2) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yapılan ithalat olmadığı yöndeki açıklamalara karşın, Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) ve diğer uluslararası kuruluşların raporlarında Türkiye'nin en büyük atık ithalatçısı gibi gösterilmesi hangi verilere dayandırılmaktadır?
- 3) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı kontrolünde ülke genelinde ne kadar "Geri Dönüşüm Tesisi" bulunmaktadır?
- 4) Söz konusu tesislerde çalışanların sağlık sorunları ve hak ihlallerine ilişkin uluslararası raporlarda yer alan iddialara karşı Bakanlığınızca yürütülen herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır? Konuyla ilişkili olmaları nedeniyle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı arasında koordinasyona yönelik yürütülen herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 5) Eurostat'ın "Türkiye AB dışına gönderilen tüm geri dönüştürülebilir plastiğin yüzde 29'una tekabül eden 319 bin tonunu ithal etti" açıklaması doğru mudur? Doğru değil ise bu iddialara karşı Bakanlığınızca hangi çalışmalar yapılmıştır?
- 6) Yeşil ve Kırmızı olarak nitelendirilen uluslararası standartlar içerisinde Türkiye'nin Kırmızı Liste'de yer aldığı iddiası doğru mudur?
- 7) Plastik geri dönüşüm ile ilgili düzenleyici mevzuat olan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında Bakanlığınızca hangi çalışmalar yürütülmektedir?
- 8) Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi'nde revize görüşmeleri yürütülen Atık Sevkiyat Yönetmeliği ile ilgili olarak Türkiye, dolayısıyla Bakanlığınızca hangi çalışmalar yürütülmekte, söz konusu çalışmaları hangi düzeyde katılım sağlanmaktadır?

CEVAP:

Bilindiği üzere; Ülkemizde tehlikesiz atık ithalat işlemleri Ticaret Bakanlığı tarafından her yıl yayımlanan Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliğine göre yürütülmektedir. Mezkûr mevzuat kapsamında atık plastik haricinde geri dönüşüm yapılmak üzere metal hurda, atık kâğıt, atık cam, tekstil atıkları vb. atık çeşitleri de ithal edilip ekonomik değere haiz ürünler elde edilmektedir.

Plastik atık ithalatı geri dönüşüm amaçlı yapılmakta olup, yakma ve bertaraf amaçlı plastik atık ithalatı yasaktır. Ayrıca ithal edilecek atık plastiklerdeki kontaminasyon oranı % 1 ile sınırlandırılarak, temiz ve geri dönüşüm verimi yüksek atık ithalatı yapılması sağlanmıştır. Çoğunlukla Avrupa ülkelerinden olmakla birlikte dünyanın muhtelif ülkelerinden atık ithalatı yapılmakta olup, gümrüklerde ve tesislerde yapılan sıkı denetimler sayesinde 2022 yılında da temiz ve geri dönüşüm verimi yüksek plastik atıkların ithalatına müsaade edilmiştir.

Tehlikeli atık geri kazanım, tehlikesiz atık geri kazanım, atık yağ geri kazanım, bitkisel atık yağ geri kazanım, atık pil ve akümülatör geri kazanım, ömrünü tamamlamış lastik geri kazanım, hurda metal/ÖTA işleme, biyobozunur atık işleme konularında faaliyet gösteren 3.437 adet Bakanlığımızdan lisans almış tesis bulunmaktadır.

Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği EK-1 ve EK-2 listelerinde yer alan tesisler Çevre İzin/Lisansına tabi olup, Atık Ön İşlem ve Geri Kazanım Tesislerinin Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik ve ilgili mevzuat kapsamında sağlanması gereken fiziki şartlar ve diğer yükümlülükleri açısından Bakanlığımızca inceleme ve değerlendirmeye tabi tutularak uygun bulunan tesislere lisans belgesi düzenlenmektedir.

Avrupa komisyonu tarafından; 17 Kasım 2021 tarihinde açıklanan Atık Sevkiyat Tüzüğü'nde değişiklik teklifi ile ilgili olarak çalışmalar Ticaret Bakanlığı tarafından koordine edilerek yürütülmekte olup, söz konusu çalışmalara Bakanlığımızca katılım sağlanmaktadır.